

**VERKSAMHETS-
BERÄTTELSE**

2018

Föreningen Karlstad Lever

Verksamhetsberättelse 2018

Förvaltningen

Medlemmar

Föreningen hade 124 enskilda och 23 organisationer som medlemmar 2018. Följande organisationer gav genom medlemskap sitt stöd åt föreningens verksamhet:

Folkteatern Järnet	NBV-teatern
Folkuniversitetet	Nyeds Dragspelsklubb
Fören. Ransätersstämman	Squaredance Skogsstjärnan
Fören. Värmländsk Kultur	Studieförbundet Värmland/B
Karlstads Bokcafé	Sv. Kvinnors Vänsterförbud
Karlstads Finska Förening	Svenska Turistföreningen
Karlstads Hembygdsförening	Värmlands Filmförbund
Karlstads Nya Fotoklubb	Värmlands Kennelklubb
Konstnärernas kollektivverkstad	Värmlands Sjöfartsgille
Kulturföreningen Cabary	Värmlands Spelmansförbund
Kunskapsradion	Ångbåtssällskapet Polstjärnan
Naturskyddsföreningen Värml.	

Styrelsen utgjordes av Lennart Wettmark (ordf), Elisabet Larberg, Ann- May Brodén, Carina Ekman, Fredrik Krohn Andersson, Maria Eld, Johnny R Nilsson, Sven Wallin och Bengt Åkerblom samt Hans Olsson (adj). Styrelsen har under året vid sidan av ett antal informella träffar haft tre protokollförda sammanträden och arbetat med sedvanlig löpande ekonomi och utformat yttranden och skrivelser.

Årsmöte, vilket var föreningens 39:e i ordningen, hölls 2018-04-04 på Gjuteriet. Under förhandlingarna beslöt årsmötet att föreningen under året skulle inbjuda till ett antal medlemsmöten för diskussion kring stadsmiljöfrågor, arrangera Kulturarvsdagen, fortsätta bevaka detaljplanefrågor och hot mot kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer som aktualiseras under året, fortsätta arbetet med att utveckla Gjuteriets roll som träffpunkt och levande kulturmiljö, bedriva en aktiv medlemsvärning och då utnyttja sociala medier som informationskanal, samt att medverka till att arbetet med det kulturhistoriska skyltprogrammet för Karlstad fortsätter.

Arrangemang

Den nya stadsdelen Jakobsberg var temat för en samtals-träff som hölls i anslutning till föreningens årsmöte 2018-04-04. Martin Edman presenterade då i ord och bild kommunens tankar för en ny stadsdel vid Jakobsberg (gamla flygplatsen). För närvarande är det ett planuppdrag i syfte att ta fram en ny detaljplan, det dokument som bestämmer hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut. Arbetet är inte färdigt så det är inte säkert att idéerna blir verklighet. Martin visade två förslag som tagits fram av två olika arkitektbyråer. Båda förslagen innebär ett område

med 2000 bostäder, skolor, förskolor, lekplatser, hamn och butiker med nära kontakt till Jakobsbergsskogen, golfbanans öppna ytor och strandängar utmed Klarälven. Efter Martins presentation kunde åhörarna konstatera att bebyggelsen, trots sin storskalighet med två- till sjuvåningshus, infogas på ett sätt som drar nytta av områdets naturvärden och närhet till vatten.

Program

- 12.00 **Guidad promenad i kvarteret Almen med omnejd.**
Johnny R Nilsson berättar om kvarteret Almen, stadens grundande, sjöfarten, Järnvägen och timmerflottningen.
- 13.00 **Järnet från Ekeby.**
Selma Lagerlöf (gestaltad av Carina Ekman) framför ett stycke ur Gösta Berlings saga.
- 13.30 **Guidad promenad i kvarteret Almen med omnejd.**
Johnny R Nilsson berättar om kvarteret Almen, stadens grundande, sjöfarten, Järnvägen och timmerflottningen.

Välkommen! Fri entré!

En arrangemang av Föreningen Karlstad Lever i samarbete med Kulturföreningen kvarteret Almen, samt med ekonomiskt stöd från Karlstads kommuns kultur- och fritidsnämnd och stadsbyggnadsförvaltning.
KARLSTAD LEVER Verksamhetsdagen 1 652 19 Karlstad Telefon 054 - 10 00 00 www.karlstadlever.nu

Kulturarvsdagen 2018

Riksantikvariens rubrik för året var *Dela kulturarvet*, ett tema som föreningens styrelse smalnade av med tillägg av underrubriken *Spåren av det äldsta Karlstad*. Målsättningen var att arrangemanget skulle lyfta fram kvarteret Almen som är stadens äldsta kvarvarande miljö i stadsbilden och knyta an till såväl personhistoria som områdets kulturhistoriska värden som vittnar om stadens utveckling.

Den nybildade Kulturföreningen kvarteret Almen kom att bli årets medarrangörer och en arbetsgrupp bildades för programutformningen. I denna ingick Hans Olsson, Elisabet Larberg, Carina Ekman och Johnny R Nilsson från Karlstad Lever samt Hans Kleine från Kulturföreningen kvarteret Almen. Ytterligare ett antal personer kom senare att bidra i planeringsarbetet.

Det slutliga programmet fastställdes i slutet av augusti och publicerades på kommunens evenemangskalender samt via facebook och hemsidor. Ett programblad utformades. Som underlag användes en oljemålning från omkring 1860 av Henrik Lilljebjörn med en vy över Klarälven från väster och stadens dåvarande siluett och Karlstads gamla hamn i fonden.

Kulturarvsdagen 2018 inleddes kl 12.00 i på innergården i kvarteret Almen med att dagens ciceron Johnny R Nilsson slog på trumma och sen berättade om husen och med trevliga anekdoter om några av de personer som bott där: Landshövdingegården från 1700-talet som var residens för Värmlands fyra första landshövdingar och skådeplats då Georg Adlersparre inledde revolutionen som avsatte kung Gustav IV Adolf 1809, Doktorsgården från början av 1800-talet där stadens privatpraktiserande doktorer, Petter Sundberg och Erik Höberg hade sina mottagningar på var sin våning och Flachska gården från 1600-talet där stadens första postkontor var beläget. Johnny berättade också att de tre gårdarna som utgör kvarteret Almen räddades vid branden 1865 och från rivning 1938 genom protester som initierades av Sigurd Gustavson.

Dagens ciceron Johnny R Nilsson inledde Kulturarvsdagen 2018 med en trumvirvel för att anknyta till en trumslagare med det passande namnet Dunder som var verksam i kvarteret förr.

Från innergården ledsagade sedan Johnny åhörarna till Almentorget, via älvbrinken och till Residensparken. Under promenaden berättade han om Karlstads första hamn och de spår man kan se av den idag, bl a vattenhämtningsrampen, den för staden ekonomiskt viktiga Järnvågen som på 1600-talet uppfördes vid Västra bron och den viktiga roll som Klarälven haft som transportled av järn, trävaror och livsmedel. Vandringen fortsatte sedan tillbaka till Almentorget där Johnny pekade ut den markering av järn i stensättningen som utmärker tidigare sträckningen av Skutbyggaregatan som idag heter Fredsgatan och då gick ända fram till Klarälven. Ett trevligt historiskt inslag i den nya utformningen av Almentorget som många inte upptäckt.

När åhörarna återkom till innergården i kvarteret Almen möttes de av Selma Lagerlöf (i lysande gestaltning av Carina Ekman) som framförde kapitlet *Järnet från Ekeby* ur Gösta Berlings saga. En dramatisk historia om hur kavaljerrernas lättjefulla leverne på Ekeby resulterar i att järnbrukets verksamhet går dåligt och hur de då beslutar sig för att

själva transportera pråmarna med den knappa kvarvarande mängden järn till Järnvågen i Karlstad och vidare mot Göteborg. Ett företag som var dömt att misslyckas.

Selma Lagerlöf (gestaltad av Carina Ekman) framförde den dramatiska historien "Järnet från Ekeby" ur Gösta Berlings saga.

Senare under eftermiddagen återupprepade Johnny R Nilsson sin guidade rundvandring för en ny grupp åhörare. Under dagen kunde intresserade även köpa skriften "Mötesplats kvarteret Almen" som innehåller kortare artiklar om byggnadsminnena i kvarteren Almen och Gäddan, Salttorget/Residenstorget, Karlstads bebyggelse under 1600- och 1700-talet och om torglivet förr och nu samt om Sigurd Gustavsons arbete för Almens bevarande.

Åhörare vid Residensparken, platsen för Karlstads äldsta hamn som troligen användes redan på 1500-talet. Den nya hamnen vid Kanikenäset och Pråmkanalen färdigställdes 1838 vilket innebär att den gamla hamnen förlorade sin betydelse, men först 1861, då Inre hamnen tillkommit, hade den gamla hamnen tjänat ut.

Detta var det 24:e året som Föreningen Karlstad Lever samordnade Kulturarvsdagen. Antalet besökare har pendlat mellan 35 och 2 400 besökare. I år kan vi konstatera att arrangemanget i konkurrens med en rad andra arrangemang samma dag lockade ca 60 personer.

Föreningen arrangerade i samarbete med Studieförbundet en konsert på Café Gjuteriet 2018-10-10 då fem musiker tolkade musik av Joni Mitchell. The Satchel Kid, Signe Tollefsen, Ina Forsberg, Samuel Fock Nilsson och Magdalena Dahlgren bjöd på en finstämd och mysig höstkväll som lockade 65 besökare vilket betydde fullsatt i caféet.

Magdalena Dahlgren var en av musikanterna som framträdde med tolkningar av Joni Mitchells visor. Joni Mitchell, född 1943, är mest känd som en kanadensisk-amerikansk singer-songwriter men hon beskriver sig själv som en bildkonstnär som av omständigheter letts in på andra vägar. Öppet kritisk till musikindustrin slutade hon turnera och utgav sitt sjuttonde och sista studioalbum 2007.

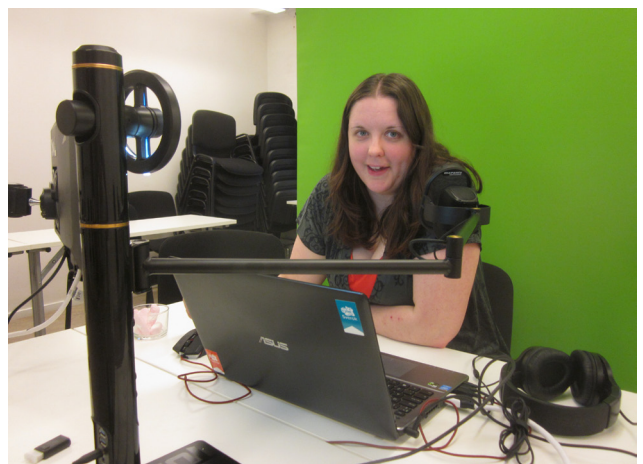
Öppet hus på Gjuteriet

Lördagen 2018-12-01 arrangerades Öppet hus på Gjuteriet. Under dagen höll föreningarna i huset sina dörrar öppna för intresserade besökare som dessutom kunde ta del av ett digert programutbud. Tanken med arrangemanget var att visa upp den mångfald av verksamhet som bedrivs i Gjuteriet och ge besökare möjlighet att prova på aktiviteter, som olika typer av dans, musicera, spela in i studio, testa modulära syntar, skulptera, måla akvarell, prova livestreaming, testa 3D-skrivare, bli porträttfotograferad, ansiktsmålning för barnen, amatörteater, bli filmad mot greenscreen, prova att DJ:a, testa olika typer av spel och mycket annat. Dessutom hade en rad föreningar utställningar och informerade om sina verksamheter eller bjöd på uppvisningar.

Öppet hus på Gjuteriet blev en succé som inte bara lockade nya besökare som för första gången bevistade Gjuteriet utan blev också ett uppskattat tillfälle för verksamma i huset att lära känna varandra. För att få en uppfattning om publikantal hade alla medarrangörer i förväg instruerats om att rapportera in antalet besökare vilket visade att över tusen besökare bevistade de olika aktiviteterna under dagen. Många positiva omdömen framfördes från både besökare och medarrangörer och det finns önskemål om att arrangemanget genomförs varje år.

Under Öppet hus på Gjuteriet var porträttfotografering och afrikansk dans uppskattade aktiviteter..

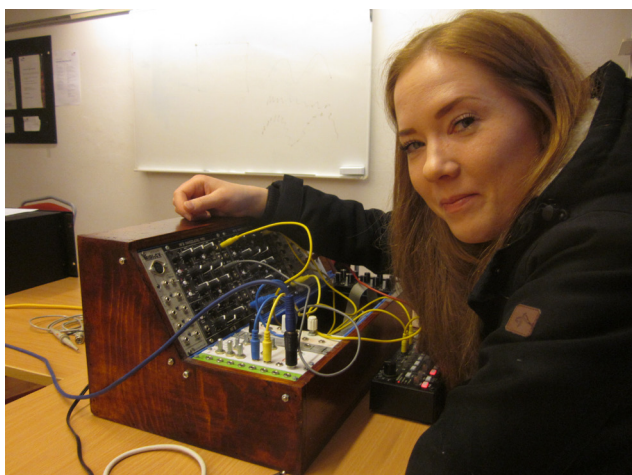

Två varianter av att komma ut i etern kunde besökarna prova på under Öppet hus. Helena Hjert visade hur man livestreamar medan Niklas Nyholm visade mer traditionell närradioutsändning från Radio Solstas studio.

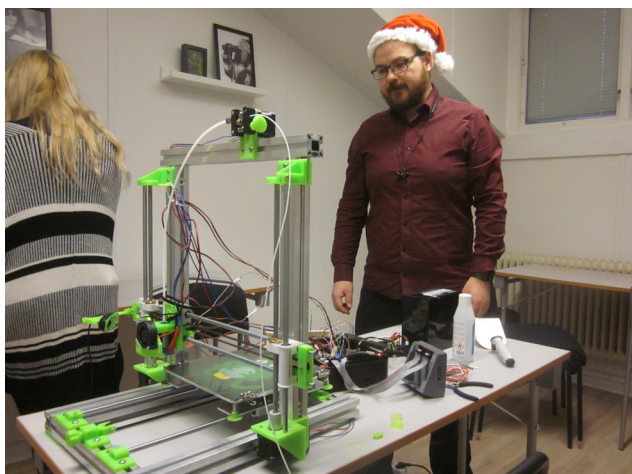

Hos Karlstads Spelkulturörening provade både äldre och unga att prova de allra senaste populära datorspelen i Virtual Reality (virtuell verklighet). Här ses en spelare med VR-glasögon som visar bilder i en datoriserad modell av en spelmiljö. Genom att rikta blicken och vrda huvudet åt olika håll och peka med ljusstavarna skapas en illusion av att man rör sig i den virtuella verkligheten. Samma tekniken används även för att träna t ex piloter och kirurger.

Teknik- och musikintresserade kunde under Öppet hus på Gjuteriet titta in hos Wermland Voltage Control och prova på att skapa musik med äldre analoga syntar. Wermland Voltage Control är en studiecirkel som fokuserar på att lära ut hur syntar fungerar och hur man själv kan bygga elektroniska instrument.

Intresserade kunde prova teknik för att skapa tredimensionella utskriften av objekt som formgivits med hjälp av dator.

Skyltprogram

Stadshistoriska skyltgruppen är en arbetsgrupp som producerar färdiga informationsskyltar för såväl fysisk uppsättning i stadsmiljön, eller i centrumbildningar i ytterområden, som publicering av texterna på kommunens webbsidor. Underlagen är oftast framtagna av olika lokalhistoriska föreningar och intressegrupper. I gruppen ingår representanter från Värmlands museum, Karlstads kommun, Karlstads-Gillet, Hembygdöreningen och Karlstad Lever. Karlstad Levers representant under 2018 har varit Ann-May Brodén.

Hittills har ett tjugotal skyltar tagits fram t ex för Råtorp, Åtkanten, Våxnäs, Haga och Väse, Orrholmen, Herrhagen, Rud, Pråmkanalen, Residenstorget, Sandgrundsudden, Dykdalberna, Stadsträdgården, Gamla gymnasiet, Herrhagskolan, Värmlands museum, Hagatorget, Viken, Torgny Segerstedts plats och Värmlands museum. Dessutom har tre personskyltar producerats: Zarah Leander (Karlstad teaters foajé), Beatles (Sundstaaulan) och Maria Sundelius (Karlsgatan). I det senare fallet har det rört sig om en restaurering av en äldre minnessten som kompletterats med en skylt med samma utformning som de övriga i programmet.

Under produktion är bl a skyltar för Nyed, Kvarnberget och flera tematiska skyltar om Almenkvarteren och Almenstorget. I skyltgruppens uppdrag ligger också att hitta lämpliga platser för uppsättning av skyltarna vilket med tanke på den tilldelade budgeten handlar om cirka tre skyltar per år.

Under 2018 har skyltgruppen haft två möten som bland annat resulterat i att en lista över förslag på nya skyltar. Några av dessa är Gamla badhuset, Zakrisdalsverken, Militäranläggningar i Karlstad under beredskapsåren 1939 – 1945, Frödingparken, Gasklockan, Kvarnberget och Inre hamn (svärdet!). Under året har inga nya skyltar satts upp.

Publicerat

Släpp på tolkningsföreträdet var rubriken på en debattartikel i Värmlands Folkblad 2018-04-19. Ööreningen Karlstad Lever redogjorde för sina synpunkter på kommunens hantering av Skutbergets natur- och friluftsområde. Framför allt framfördes kritik mot brister i den kommunala dialogen med medborgarna och att den föreslagna etableringen av en upplevelseanläggning inte i tillräcklig grad underordnas de värden som fastställdes i planprogrammet 2012. Bland annat angavs då att motionscentralen, Skutbergsgården och miljön däremellan skulle utgöra kärnan i friluftsområdet. Skutberget har en lång historia och är en natur- och kulturmiljö som besitter kvaliteter som bör värnas och utvecklas på ett sätt som tillgodoser medborgarnas fritidsintressen före näringslivets och marknadskrafternas intressen.

En tidsresa i Karlstads historia var ämnet för en artikelserie i Värmlands Folkblad som publicerades i början av januari. Artiklarna fokuserade på stadsutvecklingen i tre olika områden. I den första artikeln 2018-01-02 berättades om hur Sandgrund utvecklats från ett "pilsnerdrickandets förlovade land" på 1800-talet till dagens parkområde där

Värmlands Museum, Lerinmuseet och Bibliotekshuset ligger. Hans Olsson från Föreningen Karlstad Lever och Värmlands Museums byggnadsantikvarie Therese Myrin intervjuades och delgav sina reflektioner kring områdets utveckling.

Dagen efter presenterades nästa artikel i serien som behandlade området kring Kanikenäset. Här berättade Sven Wallin från Föreningen Karlstad Lever om sjöfartens betydelse för Karlstad och hamnarnas tillkomst. Ann-Catrine Bråth, som under många år drivit Café August berättade om huset från 1870-talet och dess historia. Martin Edman, som var stadsbyggnadsdirektör i Karlstad fram till 1990-talet, redogjorde för den kraftiga omvandling som skett i området från 1900-talet fram till idag.

Den tredje artikeln publicerades 2018-01-04 och handlade om Sundsta. Där berättade Per-Åke Fredriksson, Sven-Olof Fredriksson och Lennart Sjökvist från Karlstads Hembygdsförening om hur det var att som barn växa upp i området under 1940- och 50-talet. De redogjorde för Sundstas utveckling från kunglig utmark till att bli en del av stadskärnan med villor och bostadshus i olika stilar, Sundsta-Älvkulle gymnasiet, badhus och den pågående förtätningen med byggnader som skjuter i höjden med en dramatiskt förändrad stadsbild som konsekvens.

Konsten är som terapi för Remzi Halimi var rubriken på en intervju med nämnde konstnär som publicerades i Karlstads-Tidningen 2018-01-25. Intervjun föranleddes av hans kommande bildutställning på Café Gjuteriet som pågick i februari. Remzi var en av de tio utställare som visade sina bilder i caféet under 2018, en verksamhet som pågått sedan mitten av 1980-talet. Caféet är inget galleri och förmedlar inga konstverk men väggar upplåts till såväl yrkesverksamma konstnärer som bildskapande amatörer i treveckorsperioder. Under åren har bortåt 400 utställningar visats och en hel del av de amatörer som visat sina alster är nu etablerade konstnärer.

Mottagarna av Karlstads kommuns kulturstipendium till Gustaf Frödings minne 2018 uppmärksammades i SVT 2018-12-23 och i Nya Wermlandstidningen och Värmlands Folkblad 2018-12-24 där stipendiaterna presenterades och intervjuades. Årets mottagare var Maria Henriksson Sohlberg, pedagog på Kulturverkstan på Gjuteriet och Hans Olsson, föreståndare på Gjuteriet. Maria tilldelades stipendiet för att under många år och med stort engagemang arbetat för att ge barn och unga möjlighet att upptäcka och utöva dans och musik i sin undervisning. Hon har också glatt, roat och underhållit karlstadsborna under 30 år som både dansare och producent i Cabarys nyårsrevyer. Hans Olsson tilldelades stipendiet för sitt idoga och betydelsefulla arbete som föreståndare för Gjuteriet sedan 1985. Han har också haft ett viktigt engagemang i Föreningen Karlstad Lever som genom debatt och opinion värnar kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer i Karlstad. Båda mottagarna tilldelades stipendiet som stöd och uppmuntran till fortsatt kulturell gärning.

Maria och Hans mottog stipendiet i anslutning till kommunfullmäktiges sammanträde den 6 december då de höll tacktal som sändes via kommunens webbplats.

Två glada kulturstipendiater vid utdelningen i samband med kommunfullmäktigemötet 6 december 2018.

Kulturarvsdagen 2018 uppmärksammades med en artikel i Nya Wermlands-Tidningen 2018-09-10. Här refererade tidningen från den berättelse om kvarteret Almens historia och Sigurd Gustavsons insatser för att rädda husen från rivning på 1930-talet samt Klarälvens roll för stadens utveckling som dagens ciceron Johnny R Nilsson delgav besökarna.

Övrigt

Karlstad med kulturhistoriska ögon - Sandgrundsgatan och Norra Strandgatan heter den första delen i en skriftserie som föreningen gav ut 2009. I skriften presenteras de hus och miljöer utmed gatorna som föreningen anser vara kulturhistoriskt värdefulla. Artiklarna kan sedan slutet av december 2018 läsas i fulltext på Karlstads kommuns hemsida med adress karlstad.se/karlstadshistoria. Här presenteras även andra intressanta artiklar om Karlstads historia, bland annat de föredrag som hölls under Karlstadsdagen 2015 och som då i tryckt form gavs ut av föreningen i samarbete med författarna. För urvalet på hemsidan ansvarar Nätverket för Karlstads historia och ny intressant läsning tillkommer successivt. Även artiklarna i föreningens andra del av Karlstad med kulturhistoriska ögon - Husen kring Frödingsparken kommer inom kort att publiceras på sidan.

Stationshuset vid Karlstads centralstation invigdes 1869 vilket framgår av de romerska siffrorna över huvudentrén. Byggnaden, som är skyddad som byggnadsminne, har under året genomgått en fasadrestaurering. Föreningen har framfört till ägaren Jernhusen att årtalssiffrorna över entrén

är oläsliga och bör markeras bättre i samband med restaureringen och föreslår att de borde förgyllas. Jernhusen har dock avvisat detta med hänvisning till att detta strider mot byggnadens skyddsföreskrifter. Föreningen har därför haft muntliga kontakter med länsstyrelsen för att undersöka om en bättre markering av årtalssiffrorna skulle kunna göras inom ramen för skyddsföreskrifterna. Vid årets utgång hade inget besked lämnats från länsstyrelsen.

Gåvor

Föreningen har under året tacksamt tagit emot ett flertal penninggåvor från vänliga givare.

Hemsida och Facebook

Förutom Gjuteriets hemsida har föreningen sedan 2006 en egen hemsida på internet med adressen www.karlstadlever.nu. Den gör det lätt för intresserade att hitta information om föreningen och aktuella arrangemang. Under året har hemsidan successivt utökats med rapporter och bilder från föreningens genomförda aktiviteter såsom Kulturarvsdagen, m fl och de senaste årens verksamhetsberättelser. Besökare har således möjlighet att skaffa sig en omfattande bild av föreningens arbete. Under året har besöksfrekvensen i snitt varit 60 besök per månad. De flesta besökare hittar sidan via länkar från andra webbplatser, främst från Gjuteriets hemsida samt kommunens föreningsregister och evenemangskalender, men också i stor utsträckning från Carlstads-Gillet.

I syfte att sprida information om föreningen och värva medlemmar har föreningen även en sida på Facebook. Denna ligger ute på nätet sedan september 2012 och har fått en hel del gilla-markeringar. Här får besökarna fortlöpande tips om föreningens kommande arrangemang och förningens skrifter.

Gjuteriet

En omfattande verksamhet bedrevs på Gjuteriet under 2018. Utöver de permanenta hyresgästerna kan man konstatera att ett stort antal grupper utnyttjat lokaler tillfälligt, såväl dagtid som kvällar. Året har därmed som vanligt präglats av "trångboddhet" och mycken energi har fått användas för att få en väl fungerande intern logistik som möjliggjort ett effektivt samutnyttjande av lokalresurserna.

Media

Värmlands Filmförbunds videoredigeringsstudio och klubbрум utnyttjades flitigt av föreningens nära sjuttio medlemmar såväl dagtid som sent in på nätterna. Lokalen fungera också som en mindre biograf. Bokning av redigeringsstid, video-kameror och annan utrustning sker via internet medan utlämning av nycklar och utrustning till Filmförbundets åttiotalet medlemmar sker via Café Gjuteriet enligt överenskommelse med klubben. I samarbete med den lokala TV-kanalen *Glimt television/Vår television* ges medlemmarna möjlighet att få filmer visade i programmet *Filmfönstret* som produceras av Filmförbundet för den öppna lokala TV-kanalen. Föreningen arrangerade också för 40:e året i rad som vanligt den årliga kortfilmstävlingen Filmörnen där 60 bidrag visades.

Från Radio Solstas Studio Ett sändes ca åtta timmars när-radio i veckan av fyra föreningar där KarlstadRocks och Kunskapsradion stod för merparten. KarlstadRocks slutade dock med sina sändningar i september vilket betyder att det vid årets utgång sändes drygt fem timmars närradio i veckan från studion på Gjuteriet. I syfte att utveckla verksamheten och möta nya behov finns tankar på att anpassa studion även för inspelning av podcasts, vloggar och TV-film som kan publiceras på internet.

Karlstads Nya Fotoklubb med sina nära fyrtio medlemmar genomförde ett stort antal fotokurser för såväl nybörjare som mer erfarna fotografer. Klubblokalen har iordningställt för att vid sidan av kurs- och mötesverksamheten även kunna fungera som en mindre fotoateljé där också diskussionskvällar med digital bildvisning arrangeras. Tidigare bokade fotoklubbens medlemmar ateljén och mörkrumstider via Café Gjuteriet, men detta sker numera online via klubbens hemsida.

Teater och dans

Amatörteaterverksamheten inom NBV-teatern och Folkteatern Järnet var lika omfattande som året innan med såväl ungdoms- som vuxengrupper. Teaterlokalen Järnet utnyttjades vid sidan av Folkteatern Järnets egen verksamhet för två av Kulturskolans barnteatergrupper, *Teater Fyrklövern* samt vid flera tillfällen av externa teatergrupper för repetitioner. Teateraktiviteterna på Gjuteriet omfattar även två föreningar för olika former av modern spelkultur, som under året lockat till sig nya deltagare. Drygt 150 ungdomar deltar regelbundet i aktiviteterna. Vid sidan av själva spelandet (av brädspel, datorspel, rollspel, virtual reality, m fl) omfattar även tillverkning av rekvisita och spelutrustning. Som tidigare år arrangerades flera större rollspelslive, spelkonvent och LAN-spel på Gjuteriet under 2018 som lockade ungdomar från hela landet.

I den populära dansverksamheten deltog under året ca 140 personer som utvecklade sina färdigheter i såväl tango som squaredance, linedance och foxtrot. Dessutom bedrev en grupp ett danskonstnärligt projekt *Totalt KAOS*. Även för de allra minsta bedrevs dansverksamhet i Kulturverkstans grupper (se under rubriken Musik nedan). I Studiefrämjandets regi arrangerades också Danskarusellen som är en kombinerad tävling och en riksomfattande turné där tolv dansgrupper deltog i finalen som hölls på Nöjesfabriken.

Kursverksamheten i Studiefrämjandets regi var mycket omfattande och bedrevs såväl på dagtid som på kvällar och helger i Gjuteriets lokaler. Cirklarna omfattar vitt skilda ämnen som sportfiske, jakt, fåglar, turism, hunddressyr, måleri, orkidéodling, stadsodling, hantverk och design. Bara hantverk och bildmåleri utövades av åtta grupper varje vecka och en krokikurs lockade 30-talet deltagare. 30 blivande jägare genomgick utbildning för jägarexamen. Dessa har även möjlighet att öva skytte i lokalerna med hjälp av den synnerligen populära digitala skyttesimulator som finns för ändamålet. En lokal är utrustad som slöjdsal där 20-talet knivslöjdare kunde utöva sitt hantverk under året. Nyttillkomna verksamheter under året var bland annat en grupp som ägnade sig åt att bygga gitarrer och en grupp som konstruerade analoga syntar.

Under Öppet hus på Gjuteriet den 1 december inbjöd en av husets bildskapargrupper till aktiviteten "Måla dina egna julkort"

Musik

I Kulturverkstan deltog under 2018 drygt 300 barn i åldrarna 0-14 år varje vecka i olika grupper med inriktning på musikal, dans, musik & rörelse och musik samt tre föräldra/barngrupper för de allra minsta och en musikalgrupp för seniorer som träffades en gång i veckan. Lokalerna nyttjades även regelbundet av Nyeds Dragspelsklubb och vid några tillfällen av andra kurser som hölls av externa aktörer. Kulturverkstan anordnade även ett sommarläger i juni för 12 barn i åldern 10-12 år.

Kulturverkstads musikalgrupp för seniorer visade upp sina artistiska färdigheter under Öppet hus på Gjuteriet i december.

Rockmusikverksamheten i Studieförbundet i regi av omfattande och innebar maximalt utnyttjande av lokalerna. Vid årets utgång samutnyttjade 30 musikgrupper nio ljudisolerade repetitionsrum och SpeedBalls inspelningsstudio som också användes av tillfälliga nyttjare. Studion, som renoverades under året, var i princip fullbokad och en rad inspelningar genomfördes. Även flera kurser i inspelnings teknik hölls varav en speciellt för tjejer. I provisoriska lokaler i källarplanet samsades också tre musikgrupper och den mindre studion Musiksmidjan i källaren utnyttjades för inspelningar. En fullt instrumentutrustad repetitionslokal användes också för att ge spelsugna nybörjarmusikanter möjlighet att utöva sitt intresse på Gjuteriet.

I musikverksamheten på Gjuteriet ingår också *Music Ecosystems Inner Scandinavia (MECO)*. Det är ett flerårigt projekt för att med användarupplevelser och digitalisering

som utgångspunkt, innovera och optimera inre Skandinavien musiktjänsteekosystem. Projektet är ett samarbete mellan Karlstads universitet, Høgskolen i Innlandet (Hedmarks Fylkeskommun) och Studieförbundet.

En av inspelningsstudiorna på Gjuteriet genomgick under 2018 en välbehövlig upprustning.

I syfte att ge de grupper som bedriver cirklar inom Studieförbundet spelningstillfällen för publik arrangerades i samarbete med andra aktörer ett stort antal konserter under året. Under vinjetten *Livekarusellen* genomfördes 18 spelningar med 44 band runt om i Värmland med en avslutande riksfinal på Nöjesfabriken i maj. Under festivalen Putte i parken och under Kulturnatten erbjöds särskilda scener för lokala band. Under året arrangerades också konserter i såväl Karlstad som runt om i landet under vinjetten Nemis Live. Utöver dessa större arrangemang genomfördes även särskilda musikaktiviteter i samarbete med fritidsgårdar i Karlstad.

Det står alltid ett antal grupper i kö för att få replokaler på Gjuteriet vilket innebär att alla nya lokalsökande tyvärr får rådet att leta på annat håll i Karlstad. Ett flertal seminarier och kurser (t ex utbildningar i musikproduktion) kunde ändå genomföras genom nyttjande av Vinden och mindre gruppum som övrig tid används för studiecirkelverksamhet med annan inriktning än musik.

Vinden har använts för intern kursverksamhet. Den har dessutom i stor omfattning upplåtits till ett antal föreningar och grupper för arrangemang, möten, kurser mm.

Karlstads Obrända Bibliotek invigdes 2005 i en mindre lokal på Gjuteriet. Initiativtagare var handbokbindare Olof A. Myrin som i samarbete med Carlgöran Holm (Karlstads Bokcafé) och Hans Olsson (Gjuteriet) skött om verksamheten. Biblioteket består enbart av böcker som gallras ut från de kommunala biblioteken och som annars skulle ha gått till förbränning. Syftet med etableringen är att förlänga användningstiden för dessa böcker genom att erbjuda allmänheten att botanisera bland hyllorna och gratis ta med sig det man finner läsvärt. Återlämning av "lånade" böcker undanbedes således och förhoppningen är istället att så många som möjligt återbrukas av nya läsare. Man kan glädjande konstatera att biblioteket fyller sin funktion och att utgall-

rade böcker fylls på i samma takt som andra "lånats ut". Av de 40 hyllmeter som ryms i biblioteket har under året har ca en meter omsatts varje vecka.

Karlstads Obrända Bibliotek är nu inne på sitt 13:e år på Gjuteriet. Här ses handbokbindare Olof A. Myrin som sedan starten fungerar som bibliotekarie.

Vid årets utgång bedrev 16 föreningar eller organisationer, två teaterföreningar, 24 musikgrupper och fem verkstäder verksamhet i permanenta egna arbetslokaler. Ytterligare 30-talet olika föreningar eller grupper samutnyttjade dessutom regelbundet mötesrum och ytterligare ett stort antal externa grupper använde vid enstaka tillfällen de större samlingslokalerna och studierummen för föreningsmöten, arrangemang, utbildningar och liknande. Tre verkstadslokaler i källarplanet användes under året för musikverksamhet. En hyresgäst avflyttade från en verkstadslokal i augusti och en ny hyresgäst flyttade in i november. Vid årets utgång var alla lokalytor uthyrda.

Förutom de publika arrangemang som genomfördes av olika grupper och föreningar på Vinden under året inbjöd Kulturskolans teatergrupp Teatern Fyrklövern till en föreställning av *Aktionen*, en kortpjäs som ungdomarna själva skrivit och gästspelande Teater Abyrvalg gav en föreställning av en interaktiv julsaga på ryska. Folkteatern Järnet genomförde sex föreställningar av *Ungefär lika med*, en både komisk och dystopisk tragedi om vårt förhållande till marknadskrafter och pengar av Jonas Hasen Khemiri. Under våren gav Folkteatern Järnet även fyra föreställningar av Scenprator - Hör du inte vad jag säger?, Sandro Key-Åbergs samhällskritiska pjäs från 1960-talet som känns lika aktuell idag.

Under hösten bjöd fem musiker på tolkningar av Joni Mitchells visskatt vid en konsert i Café Gjuteriet. I sedvanlig ordning framträdde barn från daghemmet Freja med luciatåg och julsånger vid det traditionsenliga luciafirandet i Café Gjuteriet.

Den intima cafélokalen på Gjuteriet har i många år fungerat som en mötesplats där engagerade åhörare och Karlstads Bokcafés föreläsare kunnat mötas i givande diskussioner. Under året arrangerade Bokcaféet tre av sina välbesökta och uppskattade föredrag på Gjuteriet. I samband med IA Maria Skölds bildutställning i caféet hölls även en vernissage med boksläpp av Maria Sohlbergs bok *Go girl*, *Go* där IAs illustrationer ingår.

Bildutställningar

Föreningen arrangerade under året bildutställningar i Café Gjuteriet. Tio utställningar har visats innefattande olika tekniker. Utställare har varit:

- IA Maria Sköld (tusch)
- Ulrika Grenegård (blandteknik)
- Akvarellgruppen Spektra, två utställningar (akvarell)
- Hanne-Marie Angledal Krig (akryl)
- Karlstads Nya Fotoklubb (foto)
- Majlis Larsson (olja, akryl)
- Remzi Halimi (olja, blyerts)
- Lisa Lindelöf (blandteknik)
- Kjell K Eriksson (posters, olja)

Utställningsverksamheten i caféet, som nu pågått i över 30 år, har blivit ett uppskattat forum för många bildskapare. Några av utställarna har också arrangerat vernissager vilket lockat nya besökare till Gjuteriet.

Personal

Under året har Katalin Mattsson och Adelaine Svanberg på ett förtjänstfullt sätt givit service åt hyresgäster och besökare till Café Gjuteriet. Birgitta Jakobsson och Adina Svanberg har fungerat som vikarier i caféet vid olika tillfällen. Det praktiska och administrativa arbetet för Gjuteriet sköttes under året av Hans Olsson (föreståndare), Magnus Norström (vaktmästare) och Hanna Tedfeldt som skött lokalvården och andra serviceuppgifter och även fungerat som vikarie i caféet vid behov.

Adina Svanberg, Adelaine Svanberg, och Hanna Tedfeldt som tillsammans med Katalin Mattsson och Birgitta Jakobsson gav god service till Café Gjuteriets gäster under året.

Samfällighetsföreningen i kvarteret Gjutaren

Med anledning av nya fastighetsbildningar inom kvarteret Gjutaren, bildades i april 2004 samfällighetsföreningen *Gemensamhetsanläggningen Gjutaren*. Styrelsen utgörs av representanter för samtliga fastighetsägare i kvarteret (för närvarande Karlstads kommun, Nöjesfabriken, Karlstads Energi och Karlstad Lever) som gemensamt skall sköta och bekosta drift och underhåll av de anläggningar som finns på gården (körvägar, parkering, el- och VA-installationer, planteringar, mm). Gjuteriets föreståndare Hans Olsson med styrelseledamot Elisabet Larberg som suppleant ingick i GA Gjutarens styrelse under året.

Ekonomi

Bokslutets struktur

Föreningen bedriver sin verksamhet inom två ekonomiska grenar där den ena är den ideella föreningsverksamheten och den andra förvaltningen av Gjuteriet där också café-verksamheten ingår. Alla intäkter och kostnader som hänförs till föreningen eller Gjuteriet redovisas på två separata resultaträkningar. Som ett komplement till Gjuteriets resultat redovisas också caféverksamhetens bruttoresultat särskilt. Anledningen till detta är att underlätta löpande ekonomisk uppföljning av resultatet och redovisning till skattemyndigheten. I balansräkningen sammanförs de olika verksamhetsgrenarna i en tablå.

Gjuteriets resultat

En hyresgäst i en verkstadslokal avflyttade vilket innebar en mindre hyresförlust innan en ny hyresgäst flyttade in, något lägre omsättning i caféet och lägre lönebidrag med anledning av tjänstledigheter gjorde att Gjuteriets intäkter blev totalt 22 700 kr lägre än budgeterat. Gjuteriets kostnader blev sammantaget 182 100 kr lägre än de budgeterade där merparten av besparingen utgjordes av lägre kostnad för vatten, el, underhåll och reparationer, löner och sociala avgifter (främst förändring av semesterskuld) lägre räntor samt lägre kostnad för ej avlyftbar moms.

Sammantaget innebär budgetavvikelse att Gjuteriet efter avskrivningar uppvisar ett underskott på 180 088 kr att jämföra med det förväntade överskottet på 20 600 kr.

Föreningens resultat

Alla föreningens kostnader kunde hållas 10 000 kr lägre än de budgeterade. Besparingar gjordes främst för porto, trycksaker och mötesverksamhet. Föreningens intäkter blev dock 6 700 kr lägre än budget beroende på att medlemsavgifter inte inbetalades i den omfattning som förväntats. Sammantaget uppvisar föreningen därmed ett överskott på 8 536 kr att jämföra med det förväntade överskottet på 5 200 kr.

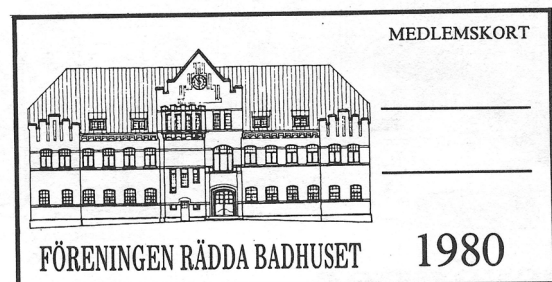
Eget kapital

Årets totala verksamhet har givit ett överskott på 188 624 kr att jämföra med det förväntade överskottet på 25 800 kr. Föreningens ekonomiska ställning förbättrades ytterligare under året genom kommunalt investeringsbidrag till Gjuteriet på 382 000 kr. Detta användes inte i den löpande verksamheten utan är enbart avsett för förbättringar i fastigheten. Tillskottet ökar därmed det egna kapitalet från 1 427 421 kr till 1 998 045 kr. Föreningens kassalikviditet (likvida medel i procent av kortfristiga skulder) är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen och bör vara minst 100%. Inklusivt det erhållna investeringsbidraget var kassalikviditeten vid årsskiftet 275,32% (förra året 123,56%) vilket visar att det finns en tillräcklig likviditet. Rörelsekapitalet (samtliga omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder) var därför positivt om 650 148 kr vid utgången av 2018 (förra året 125 351 kr). Om man räknar bort det ännu ej använda investeringsbidraget är kassalikviditeten 107,45% och rörelsekapitalet 29 575 kr. Första veckan i januari 2019 inbetalas även vissa hyror samt i sluttet av januari, kommunens hyresbidrag för första halvåret vilket ger en mer än fullgod kapitaltillgång för de löpande utgifterna på kort sikt. Föreningen har dessutom en outnyttjad checkkredit om 100 000 kr som extra buffert.

Karlstad den 19 februari 2018

Ann-May Brodén, Fredrik Krohn Andersson, Carina Ekman, Elisabet Larberg, Maria Eld, Johnny R Nilsson, Sven Wallin, Lennart Wettmark och Bengt Åkerblom.

Föreningens första bokslut

RÄDDA BADHUSET

RESULTATRÄKNING FÖR RÄKENSKAPSPERIODEN 1979/80

Intäkter

Medlemsavgifter	1.450	
Bidrag	500	
Vykortsförsäljning	65	
Badhusfest (totalt 1.580:--)	1.200	3.215:--

Kostnader

Porto	1.180	
Badhusfest	5.082:50	
Medlemsmaterial, lokalhyra	1.157:--	- 7.419:50

Periodens underskott - 4.204:50
=====

Därtill kommer kostnaden för tryckning av informationsskrift till årsmöte juni 1980.

Föreningen Karlstad Lever bildades 17 januari 1979, då under namnet Rädda Badhuset. I samband med föreningens första årsmöte 1980 gavs ett informationsblad ut där tankarna på att göra badhuset till ett föreningshus och verksamhetsberättelsen för det första året presenterades. Bokslutet redovisade då 556 betalande medlemmar, intäkter på 3 215 kr och utgifter på 7 419 kr. Idag 40 år senare omsluter föreningens ekonomi betydligt högre belopp.

Balansräkning för Föreningen Karlstad Lever per 31 december 2018

	2018	2017
Tillgångar		
Likvida medel		
Kassa (Föreningen)	493	
Kassa (Caféet)	30 233	
Checkräkning 439 51 798 - 8 (Gjuteriet, saldo 613 777:80)	613 778	
Swedbank 703 304 050-7 (föreningen, saldo 253 268:08)	253 268	897 772
Swedbank 904 904 700 - 5 (Gjuteriets sparkonto, saldo 30 074:55)		30 074
Swedbank 904 904 700 - 5 (Gjuteriets sparkonto, saldo 30 074:55)		30 074
Kortfristiga fordringar		
Fordringar enligt specifikation 1	62 791	
Ingående moms (nov och dec)	23 831	
Skattefordringar (återbäring särskild löneskatt 2017 - 2018)	3 359	89 981
Lager Caféet		2 000
		2 000
Summa omsättningstillgångar	1 019 827	648 810
Inventarier		
Caféverksamheten	0	
Administration och fastighetens skötsel	0	0
Byggnaden Gjutarens 2 (intecknad för 3 mkr, pantbrev till Karlstads kommun)	3 899 390	
Avskrivning 1986 - 2018	-1 567 953	2 331 437
		2 331 437
Summa anläggningstillgångar	2 331 437	2 352 278
Summa tillgångar	3 351 264	3 001 088
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder		
Fonderade bidrag för utgivning av Karlstad med kulturhistoriska ögon del III	23 436	
Fille Johanssons minnesfond	3 100	
Förskottsbetalda hyror	48 167	
Leverantörer enligt specifikation 2	61 477	
Anställdas källskatt december	21 788	
Interimistiska och övriga skulder enligt specifikation 3	31 175	189 143
Avsättning för intjänad semester (Adm o fastighetsskötsel 111 019, Caféet 57 059)		168 078
Utgående moms (nov och dec)		12 458
		12 458
Summa kortfristiga skulder		369 679
Långfristiga skulder		
Swedbank hypotekslån (därav amorteras under nästa år ca 70 000 kr)		983 540
Summa långfristiga skulder		983 540
Summa skulder	1 353 219	1 573 667
Eget kapital		
Inbalanserat		1 427 421
Ågartillskott (kommunalt investeringsbidrag 2018 enligt spec. 4)	382 000	1 134 157
Årets resultat Gjuteriet (se kommentar spec. 5)	180 088	
Årets överskott Föreningen	8 536	293 264
Summa eget kapital (till nästa år inbalanseras)	1 998 045	1 427 421
Summa skulder och eget kapital	3 351 264	3 001 088

Fastställt av styrelsen den 19 februari 2019

Lennart Wettmark
ordförande

Hans Olsson
kassör

RESULTATRÄKNING 2018

Gjuteriet

		2018	2017
Intäkter Gjuteriet			
Hyror verkstäder (416:70 per kvm)	207 312		
Studieförbund m fl (ej subventionerade)	385 452		
Föreningarna	261 235		
Bokningar och skåp	18 450	872 449	830 236
Värmedebitering verkstäder (136:00 per kvm)		67 247	59 187
Caféets bruttointäkt		105 683	110 400
Utförd städning	80 798		
Kopieringsavgifter	250	81 048	76 388
Ränteintäkter		0	0
Extraordinära intäkter (inköp för hyresgäster, Gjutarens del av renhålln. bredband, mm)	8 829		
Övrig extraordinära intäkter	0	8 829	8 391
Hyra från kommunen		1 123 000	873 000
	Summa intäkter Gjuteriet	2 258 256	1 957 602
	Årets underskott Gjuteriet	0	96 783
	Summa Gjuteriet totalt	2 258 256	2 054 385
Kostnader Gjuteriet			
Löner och sociala avgifter totalt (Adm o skötsel 1 118 203, Caféet 555 688)	1 673 891		
. statligt lönebidrag (Adm o skötsel 168 391, Caféet 267 084)	-435 475		
Förändring av semesterskuld (Adm o skötsel 1 809, Caféet 941)	2 750		
Personalhälsövärd, skyddsutrustning, kompetensutveckling, mm	64		
Personalsocial verksamhet, praktikplatser, mm	2 332	1 243 562	1 205 884
Administration			
Förbruknings- och lokalvårdsmaterial	25 801		
Kontorsmaterial, tele, porto och datatrafik	22 163		
Förbrukningsinventarier och reparation av dito	3 988		
Kopieringsapparaten (hyra och serviceavtal) samt trycksaker	11 837	63 789	68 163
Reklam och PR		6 188	4 886
Frammående tjänster (kreditförfrågan UC och inrivningskostnader)		0	5 938
Fastighetskostnader			
Hiss- och brandsyner, lås, nycklar och bevakningskostnader	7 322		
Serviceavtal Caverion (ventilation)	26 230		
Frakter och transporter samt övriga fastighetskostnader	1 331		
Kostnader gemensamhetsanläggningen Gjutaren (snöröjning, mm)	0		
Vatten och avlopp	20 668		
Fjärrvärme	273 563		
Elektricitet	83 611		
Renhållning	14 439		
Reparationer och underhåll	22 184		
Fastighetens förbrukningsinventarier och reparationer av dito	30 328		
Försäkringspremier	18 541	498 217	497 974
Kapitalkostnader			
Tomträttsavgäld	77 792		
Räntekostnader	15 899	93 691	102 528
Bankavgifter och öresutjämning (Adm o fastighet 2 706, Café 5 613)		8 319	6 058
Avskrivningar			
Inventarier	0		
Byggnaden	77 987	77 987	61 232
Ej erhållna fordringar		0	295
Extraordinära kostnader			
Övriga extraordinära kostnader		908	4 971
Ej avlyftbar moms		69 038	81 531
Särskild löneskatt på pensionspremier (Adm o fastighet 12 272, Café 4 197)		16 469	14 925
	Summa kostnader Gjuteriet	2 078 168	2 054 385
	Årets överskott Gjuteriet	180 088	0
	Summa Gjuteriet totalt	2 258 256	2 054 385

RESULTATRÄKNING 2018

Föreningen Karlstad Lever

	2018	2017
Intäkter föreningen		
Medlemsavgifter enskilda (122 st + 2 st hedersmedlemma)	12 150	
organisationer (23 st varav 2 bytesmedlemsskap)	3 300	
Ianspråktaget bidrag för utgivning av "Karlstad med kulturhistoriska ögon" (fonderat 23 436)	0	0
Bidrag till Kulturarvsdagen 2019 från Karlstads kommun	8 000	0
Inäkter från arrangemang, mm	0	0
Gåvor till föreningen	570	300
Försäljning av skrifter, mm	1 372	1 612
Summa intäkter Föreningen	25 392	17 012
Årets underskott i föreningsverksamheten	0	0
Summa Föreningen totalt	25 392	17 012
Kostnader Föreningen		
Porto, kontorsmaterial, mm	3 345	1 850
Mötesverksamhet, arrangemang	0	1 000
Kulturarvsdagen 2019 "Dela kulturarvet - spåren av det äldsta Karlstad"	7 552	0
Medlemsskap (Värml.Kultur, Byggnadsvård, Hembygdsfören., Folkrorelsernas arkiv, mfl)	1 255	1 415
Trycksaker	2 149	2 149
Bankavgifter	0	300
Datatrafik och webbhotell	2 207	2 176
Uppvaktningar och gåvor	348	75
Summa kostnader Föreningen	16 856	8 965
Årets överskott i föreningsverksamheten	8 536	8 047
Summa Föreningen totalt	25 392	17 012

BRUTTORESULTAT 2018

Café Gjuteriet

	2018	2017
Intäkter		
Servering (12% moms)	233 910	
Försäljning leveranser (12% moms)	54 861	
Övriga intäkter	0	
	288 771	296 694
Direkta kostnader		
Råvaror	130 625	
Förbrukningsmaterial	13 738	
	144 363	154 088
Omkostnader		
Arbetskläder och skyddsutrustning	2 128	
Förbrukningsinventarier och reparation av dito	13 454	
Kontorsmaterial, porto, mm	715	
Telefon 100 700	2 898	
Reklam, PR och annonser	1 376	
Livsmedelstillsyn	1 816	
Sotning imkanaler ventilation samt lokalvård	3 712	
Försäkringspremier (Skandia och Anticimex)	6 367	
Tidningsprenumerationer, mm	6 258	
	38 724	32 206
Caféets bruttointäkt 2018	105 684	110 400

Specifikationer till balansräkningen per 31 december 2018

	2018	2017	
1. Fordringar			
Caféets fakturerade försäljning	10 627		
Fakturerade kopieringsavgifter, bokningar och skåphyror	900		
Obetalda hyror kv 4	11 948		
Medlemsavgifter 2017 (inbetalda jan 2018)	0		
Collectum (felaktig inbetalning)	0		
Sporthallen Gjutarens del av renhållning 2018	5 974		
Schindler hisservice betald för kvartal 1/2017	0		
Fakturerad städning hösten	33 342		
	62 791	53 217	
2. Leverantörer			
El norra delen december	1 868		
Effektel december för södra delen	6 982		
Belysningsel lokal 009 och 003 november - december	1 367		
El lokal 001 december	753		
Fjärrvärme december	50 507		
	61 477	117 162	
3. Interimistiska och övriga skulder			
Förskottsbetalda medlemsavgifter	200		
Arbetsgivaravgifter december	30 975		
	31 175	28 939	
4. Ägartillskott			
Kommunalt investeringsbidrag 2018 för förbättringar i fastigheten	382 000	382 000	
Använda medel under året exklusive moms	-57 146	-86 281	
<u>Kostnad för ej avlyftbar moms</u>	<u>-5 911</u>	<u>-15 002</u>	
Kvarvarande investeringsmedel	318 943	280 717	599 660
<i>Investeringsbidraget erhålls med 382 000 år 2017 och 382 000 under år 2018. Det egna kapitalet ökar därför varje år under perioden 2017 - 2018 med 764 000. Då medlen investeras i fastigheten kommer fastighetens värde att öka lika mycket före avskrivningar.</i>			
5 Kommentarer till resultatet			
Gjuteriets resultat före avskrivningar	258 075	-35 551	
Årets avskrivningar av inventarier och byggnaden	-77 987	-61 232	
	180 088	-96 783	
<i>Eftersom resultatet på balans- och resultatstabläerna inte summeras efter varje kostnadslag förtydligas här utfallet före och efter avskrivningar.</i>			

Revisionsberättelse 2018 för Föreningen Karlstad Lever

Org nr 873201-3332

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Föreningen Karlstad Lever för år 2018. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision.

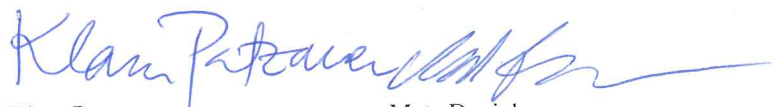
Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god revisionssed i Sverige och ger i alla väsentliga avseenden en rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2018.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar.

Vi tillstyrker därför att årsmötet fastställer balansräkningen och resultaträkningen, samt beviljar styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Karlstad den 31 januari 2019

Klara Patzauer

Mats Danielsson

Den flytande restaurangen Båten i Klarälven vid Residensparken har varit omdiskuterad och klagomål har florerat om högljudda spelningar och om att skutan är ful. Den bogserades dit 1990 och användes som restaurang med namnet Pråmen. Ägarna hade då fått tillfälligt bygglov men trots att sådant bara får förlängas till högst 15 år har flytetyget fått ligga kvar till idag. En ny ägare tog över verksamheten 2009 och ändrade namnet till Restaurang Båten. I ett försök att blidka kritiken av skutans utseende och göra den mer båtlik, försågs den med en överbyggnad och telefonstolpar som skulle efterlikna master. Resultatet blev inte bättre. Båten har sedan dess bytt ägare ett par gånger men verksamheten stängde efter sommaren 2016. Kommunen har haft planer på att flytta Båten i samband med att Residensstorget skulle upprustas, men restaurangen fick till slut tillstånd att ligga kvar fram till år 2019. Ännu en ny ägare övertog verksamheten 2017 och planerade att driva verksamheten fram till juni 2019 då kommunen skulle överta och skrota båten. Nu kom detta att påskyndas med anledning av att den sjönk den 24 januari 2019. I skrivandets stund försöker nu kommunen med stora ansträngningar att försöka bärga skutan innan Klarälven rensar.

Båten gick således samma öde till mötes som kaffeskutan Sonja af Hamburgersund som låg på samma plats från 1964 till december 1971 då den sjönk på grund av att länsumpen saboterats. Sonja bärgades till ett varv, ställdes i ordning och fick en ny ägare. Hennes öde beseglades dock några år senare då hon 1978 sjönk utanför Jäverön.

FÖRENINGEN KARLSTAD LEVER

är en ideell förening som genom opinion och debatt verkar för att

- värdefulla hus och miljöer bevaras,
- Karlstads kulturföreningar får sina lokalbehov tillgodosedda
- det i Karlstad skapas en levande ideell kulturmiljö som främjar kontakt mellan människor i olika åldrar och med skiftande livserfarenhet.

Föreningen Karlstad Lever
Gjuteriet

Verkstadsgratan 1
652 19 KARLSTAD
054-10 00 00

info@karlstadlever.nu
www.karlstadlever.nu